

Valgsirkus, Sanders og sosialdemokrati

Av en kommentator for Tjen Folket Media.

[Debattinnlegg.]

Den store farsen av et valgsirkus er i full gang i USA. Konkret ser vi mange ting som peker på forråtnelse og krisetilstand i det politiske systemet i landet. Konfliktene og uklarheten i det demokratiske partiet, den knallharde tonen mellom ledelsen i Demokratene og president Trump og særlig riksretten mot han, viser disse tendensene.

Tro og håp

På den andre sida er valget en gjentakelse av så mange foregående valg. Og siden USA er verdens største imperialist, får sirkuset svært mye oppmerksomhet i mange land. Det som gjentar seg, er troen og håpet blant mange om at valget er viktig for massene.

Bernie Sanders er igjen håpet og drømmen som reformister klamrer seg til, og som også har mobilisert millioner av støttespillere. Særlig hans uttalte mål om helsereform har skaffet ham støtte. Det er tre store problemer med dette.

En umulig bløff

For det første er det bløff. En stor helsereform til fordel for massene i USA er umulig. Det er politisk umulig, fordi Sanders ikke vil få flertall i representantenes hus og senatet for en enorm og fundamental omveltning av USAs system for helsetjenester. Han ville i så fall bli motarbeidet av begge partiers ledelser og av de mektige lobbyorganisasjonene til legemiddelindustrien og forsikringsbransjen.

For det andre er det økonomisk umulig i dagens kapitalisme. Krisa på 1970-tallet varslet en ny fase av kapitalismens allmenne krise. Den betydde slutten på den relative høykonjunktoren etter 2. verdenskrig. Og dermed var det slutt på alle store velferdsreformer. Fra 1970-tallet av har alle store reformer vært "deformer", de har vært kutt i velferden, ikke utvidelse av den. Vi har fått "new public management" og privatisering av offentlig sektor.

Kapitalismens økonomi bestemmer

Denne utviklinga springer ikke først ut av hodene på politikere. Deres ideologi faller ikke ned fra himmelen. Denne utviklinga springer ut av materielle økonomiske realiteter. Profitttraten vokser saktere og saktere. For å øke kapitalen må utbyttinga økes og "uproduktive" utgifter må minimeres.

Sanders kan ikke snu dette. Sannsynligheten er tvert om større for at om han skulle fått sitt (umulige) gjennomslag for reformer, så ville resultatet blitt det motsatte av målet. Det ville økt krisetendensene og økt problemene for amerikansk imperialisme, og dermed ville massenes velferd ikke blitt økt men tvert om minket! Det er en fattig trøst om minimumet av helsetjenester blir noe forbedret, om du mister jobb og bolig.

Myten om et skritt i riktig retning

For det tredje er det en myte at "et skritt til venstre" fører videre til nye skritt mot venstre. Det er en myte at om flere folk velger mer sosialistisk så vil de velge enda mer sosialistisk neste gang. Eller slik en del revolusjonære tror, at veien til et revolusjonært standpunkt må gå via at man først stemmer reformistisk og at man får sine drømmer knust av reformistene.

Ser vi på de siste 100 årene i Europa og Nord-Amerika, så har reformister blitt valgt mange ganger. Det har ikke vært noen mangel på sosialdemokratiske presidenter og regjeringer. Det

har aldri ført automatisk til at folk har gått enda lenger til venstre. Enda oftere har disse regjeringene demmet opp for misnøye og kamp. De har ofte kommet til toppen på en venstrebølge, og skapt nederlagsstemning og mismot gjennom å ikke levere det folk har håpet på. Den "normale" pendelen har gått fra høyre til venstre og så tilbake til høyre igjen. Fra Arbeiderpartiet til Høyre og så tilbake igjen til Arbeiderpartiet og så til Høyre igjen.

Folk som Sanders og Corbyn bryter ikke pendelens rytme. Og de fører ikke venstrebølgen videre. De surfer på bølgen, de utnytter den til å fremme seg selv og sitt kandidatur. Og når de har fått installert seg i et kontor, blir de som en bølgebryter som bølgen kan brytes mot.

En strategisk fiende

Sosialdemokratiet er borgerskapets ideologi i en form som skal appellere til arbeiderklassen. Det er ideologi for klassesamarbeid og "kapitalisme med et menneskelig ansikt". Det er avvæpning i stedet for bevæpning av de kampvillige blant massene. Strategisk vil det derfor være direkte kontraproduktivt å styrke denne tendensen blant arbeiderklassen ved "taktiske stemmer" eller liknende. For det første vil det ikke fungere av grunnene nevnt over. For det andre bygger det opp enda en fiende av folket som man må bekjempe når man skal skape sosialisme.

En del kamerater misforstår det dit hen, at kommunistene er dogmatiske fordi vi boikotter valg. Tvert om, vår boikott baseres på en vurdering av dagens verden og den virkeligheten som vi ser foran oss. Enkelte tror det handler om ideologisk "renhet" og at vi ikke er i stand til å tenke taktisk eller gjøre kompromisser. Slett ikke, vår boikott er taktikk som tjener strategien vår. Vi er for kompromisser som tjener folket og verdensrevolusjonen, men "kompromiss" av typen som fører deler av massene bak lyset eller gir folk falske forhåpninger leder til stagnasjon og nederlag i stedet for

taktiske seire og videre framgang.

Sanders og andre fra Demokratenes venstrefløy er et blindspor. Slik de var det på 1970-tallet, slik det var med Obama og slik er det fortsatt.